పాతపగలు - కొత్తపగలు

ఉగాదినాడు జరిగిన సంగతి చెపుతాను ఈ పండుగనాడు పాతపగలను మరచిపోయి, కొత్తపగలను చిగుర్చుకోవాలని పెద్దలు చెపుతుంటారు గదూ! ఈ పండుగ ప్రత్యేకత ఇదే నంటారు. అందుకనే, పరమ చేదుగా వేపాకు పువ్వే అనుకోండి. పచ్చడిగా చేసుకు తినటంతో ఈ పండుగ ప్రారంభం అవుతుంది. అంటే జీవితంలో ఉన్న చేదుతో సఖ్యత పడటంతో కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభిస్తున్నామన్నమాట!

నామట్టుకు నాకు పండుగలంటే వ్యామోహంలేదు. నవీన వాతావరణంలో పెరిగిన వాడినవటమే దీనికి కారణం. మన పూర్వులు రోజూ చిరుతిండి తినే స్వభావం గలవారు కాదు. అందుకని యేదో ఒకనెపంలో పిండివంటలు చేయించుకొని తినటానికి ఈ పండగలనూ, పర్వాలనూ పెట్టారని నా వుద్దేశం. ఈ రోజుల్లో యెక్కడ పడితే అక్కడ పిండివంటలు దొరుకుతాయి; యెప్పుడు పడితే అప్పుడు తింటున్నాం. ఇక ఈ పండుగలెందుకు? అవుసరంలేదని నా ఉద్దేశం.

కాని నాకు గారెలంటే వ్యామోహం. అందుకని రేపు పండుగనగా నా భార్యను అడిగాను—"ఏం చేస్తున్నావు?" అని.

ఏ పిండివంట రుచయినా ముందుగా చెపితే పోతుందని నా భార్య విశ్వాసం. "ఏదో చేస్తున్నాను" అన్నది.

"ఏం చేస్తున్నావని?"

"ఏదో చేస్తున్నానుగా"

"ఈ పిండవంటల విషయంలో నాకూ కొన్ని అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి ముందుగా చెప్పటం మంచిది" అన్నాను.

ఈ మాటకు నన్ను క్రీగంట చూస్తూ "గారెలు చేస్తున్నాను సరా?" అన్నది.

గారెలమీద నాకున్న వ్యామోహం నాభార్యకంటే ఇంకా ఎక్కువ ఎవ్వరికి తెలుస్తుంది? కాఫీహోటలకు వెళ్ళినా, ఎవ్వరేమనుకుంటారో అని, యే రెండు మూడు గారెలతోనో సరిపుచ్చుకుంటామాయె! ఈవ్యామోహం తెలిసిఉన్న మనిషి గనుక 'గారెలు చేస్తున్నా'నని చెప్పి, వెంటనే 'సరా' అని యెత్తిపొడిచింది.

సరే! సరికాకపోవటం యేమిటి? కాని గారెలకోసం అడిగానని ఆమె తెలుసుకోగలగడం నాకేమంత యిష్టంగా లేదు.

"నీ యిష్టంవచ్చినట్లే కానివ్వు. నువ్వు యెలాగూ గారెలు వండ దలచినప్పుడు, బూరెలు వండమంటే మాత్రం వండుతావా మేమిటి?

"ఎందుకు వండను?" అన్నది నా భార్య.

నిజంగా వండుతుందేమోనని నాకు భయం వేసింది. "ఆఁ!నవ్వుతూ అంటున్నా? నువ్వేమిటే; బూరెలువండటం యేమిటి?" అన్నాను.

పాత పగలు మరచిపోవలసిన పండుగండీ ఇది! అందుకని ఇవ్వాళ్తి మీరు బూరెలుమీద వున్న పగలు ఒదులుకోవాలి. ఆ అవకాశం మీకు ఇవ్వటానికి రేపు నిజంగా బూరెలు వండదలచాను." అన్నది నా భార్య.

నా భార్య అన్నంతపని చేసే స్వభావం గలది. రేపే తప్పకుండా బూరెలు వండుతుందని నాకు తెలుసు. పైగా నేను యేమనటానికీ వీల్లేని అర్గ్యుమెంట్ ఒకటి పెట్టింది. నాకు కొద్దిగా కోపం వచ్చింది— "ఇంకేం? మీనాన్నని పిలువు!" అన్నాను.

"ఆయనెందుకండీ" అని ఆశ్చర్యంగా అడిగింది నా భార్య-ఈ మధ్య ఆయనకూ నా భార్యకూ కొంత కలత యేర్పడింది.

బూరెలు తినటానికి" అన్నాను; "ఈ రోజుల్లో మీనాన్న కాక పోతే, ఇంకెవ్వరు తింటారు బూరెలు?"

"మానాన్నకు ఎప్పుడూ బూరెలంటే ఇష్టమే! పండుగనాడు తిన వలసిన కర్మ ఆయనకేం, పట్టింది" అన్నది నా భార్య.

మొత్తానికి రేపు ఏమిపిండివంటలు చెయ్యదలచిందో నా భార్యచే చెప్పించుకోలేకపోయాను. కష్టసుఖాలు తెలిసిన మనిషి, గారెలు వండక పోతుందటలే—అనే ఆశతో ఆఫీసుకు వెళ్ళాను.

* * * * *

మరునాడు తెల్లవారకముందే నా భార్యలేపగా లేచాను. త్వరత్వరగా మొహం కడుక్కొని స్నాన సంధ్యాదులు ముగించుకొని, గదిలోకి వెళ్ళి బయటకు వెళ్ళివద్దామని డ్రస్ చేసుకుంటున్నాను ఉగాదిగా, నలుగురు స్నేహితుల్ని పలకరించి వద్దామని కోరిక.

ఇంతలో వాకిట్లో బండి ఆగిన చప్పుడైంది. 'పండుగనాడు ఎవ్వరు వచ్చారబ్బా అని ఆలోచిస్తూ వున్నాను.

మాచిన్నమ్మాయి బయటనుంచి "నాన్నా, నాన్నా" అంటూ పరు గెత్తుకొనివచ్చి, "అత్తయ్య వొచ్చింది నాన్నా!" అన్నది.

"ఏ అత్తయ్యే?"

"నీ చెల్లెలు,"

"నా చెల్లెలు ఎందుకు వచ్చిందా-అని ఆశ్చర్యపడ్డాను. ఈమధ్య యేదో చిన్నవిషయంమీద నాతో పోట్లాడి మా ఇంటికి రావటం మాని వేసింది నాచెల్లెలు.

నా భార్య ఎదురుగా వెళ్ళి ఆమెను తీసుకొచ్చింది. నావంక కొంటెగా చూస్తూ, "ఒదినె వచ్చిందండీ!" అన్నది.

"నిన్న ఒదినె మా ఇంటికి వచ్చి, పండుగకు రావాలంటే రావాలని పట్టుపట్టుకొని కూర్చుంది అన్నయ్యా! పిల్లలతో నాకెక్కడ తీరుతుందంటే వింటేనా? 'ఒక్కసారి అటొచ్చి చూచిపో; లేకపోతే మీ అన్నయ్య మనస్సు కష్టపెట్టుకుంటాడు' అన్నది పిల్లల్నికూడా చూచినట్లు అవుతుం దని బయలుదేరి వచ్చాను" అన్నది నా చెల్లెలు.

"మంచిపని చేశావమ్మా" అన్నాను.

"నాలుగురోజులనుంచి మీ అన్నయ్య ఒకటేపోరు ఒదినా. వెళ్ళి అమ్మాయిని తీసుకురా తీసుకురా-అని" అన్నది నా భార్య.

నేను కళ్ళు అప్పగించి నాచెవులను నేనేనమ్మలేకుండా వింటూ నుంచున్నాను.

"ఏకోదరులంగనూ, వుంటుంది మరి? అన్నది నా చెల్లెలు.

"ఎటు తిరిగీ పరాయివాళ్ళం మేమే" అన్నది నాభార్య.

నాభార్యా, చెల్లెలూ వంటయింట్లోకి వెళ్ళారు, నా భార్య చేసినపని నాకప్పుడు అర్థం అయింది. పాతపగలు మరచిపోవలసిన పండుగయిదని ఆవిడ మొదటినుంచీ అంటూనే వుంది. నేనూ నా చెల్లెలూ తగవా పడటం దానికి యిష్టంలేదు. మా రెండు కుటుంబాలమధ్యా సఖ్యత కలిగించటానికి ఈ పనిచేసింది, బాగుంది అనుకున్నాను.

నేను డ్రస్ చేసుకోవటం పూర్తి చేసుకొని బయటకు వెళ్ళి వస్తా నని చెప్పటానికి లోపలికి వెళ్ళాను. మా చిన్నమ్మాయి ఎదురుగా వచ్చి "నాన్నా అత్త తెచ్చింది ఈ చొక్కా" అని తానువేసుకున్న చొక్కా చూపింది.

"ఇది కూలా అత్తే తెచ్చింది నాన్నా" అని తాను వేసుకున్న చొక్కా చూపాడు, అందర్లోకి చిన్నవాడు.

"బాగుందయ్యా, బాగుంది" అన్నాను.

వంటఇంట్లోనుంచి నా భార్య "ఒక్కసారి రండి" అని పిలిచింది! "చూలు నాన్నా" అని తాను వేసుకున్న చొక్కా-మ వర్ణించబోతున్న చిన్నవాణ్ణి ఎత్తుకొని వంట ఇంట్లోకి వెళ్ళాను.

నాభార్య నాచెల్లెలికి బొట్టుపెడుతూవుంది నావైపు తిరిగి, "చూడండి విన్న మీరు తెచ్చిన చీర ఒదినెకు ఎంత అందంగా వుందో" అన్నది.

నేను విభ్రాంతపోతూ చూశాను. నా చెల్లెలు కొత్త చీర కట్టుకొని వుంది. విజంగా ఆ చీరె అమ్మాయికి బాగా సరిపోయింది! "బాగుందమ్మా అన్నాను.

"నీకు సరిపోయే చీర తేవాలని, నాలుగురోజులు కొట్లన్నీ గాలించి ఈ చీరె తెచ్చారు వదినా!" అన్నది నా భార్య

"సరేగాని, అన్నయ్య ఇప్పుడెందుకు చెప్పు ఈ చీరెలూ. ఇవన్నీ నీది చాదస్తం కాకపోతే" అన్నది నా చెల్లెలు.

పోనీలే అమ్మాయి, పండగ్గదా. అందులో ఉగాది,-" అని మాటలో మాట కలిపివేశాను.

నాభార్య చేసిన వేపాకువచ్చడి తిని బయటకు బయలు దేరాను ఉదయంనుంచీ జరిగిన సంగతులన్నీ జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ రిక్షా ఎక్కాను. నా భార్య చాలా మంచిపని చేసింది .నాచెల్లెలుతో తగదావద్దా, మనస్సు వేధిస్తూనే వుంది; ఆ వేదన ఇవ్వాళ నా భార్య తీర్చింది' ఈ పండుగ పూట నేను కూడా ఏదన్న మంచిపని చేస్తే బావుండును- అనిపించింది నాకు.

* * *

నేను అనుకున్న దానికంటే కొంచెం ఆలస్యంగా ఇంటికి తిరిగి వచ్చాను: నేను వచ్చేటప్పటికి పిల్లలు వాకిటముందు ఆడుకుంటున్నారు.

వంటింట్లో ఏవో కబుర్లు పెట్టుకొని కూర్చొని వున్నారు నాభార్యా, చెల్లెలు.

"ఇంత అలస్యం చేశారేం?" అని అడిగింది నా భార్య.

మరొకపని తగిలింది. ఆపని చూసుకొని వచ్చేటప్పటికి, ఇంతసేపు పట్టింది" అన్నాను.

"మీకోసం తనుకూడా టిఫిన్ తినకుండా కూర్చుంది. మీ చెల్లెలు" అన్నది నా భార్య.

"ఏం చేశావేమిటి?"అని అడిగాను.

"బూరెలు" అన్నది నాభార్య.

"ఆఁ! బూరెలే?" అని నా ఆశ్చర్యాన్నీ, ఆశాభంగాన్నీ వెలి బుచ్చాను.

పాపం నా చెల్లెలికి నన్నుజూస్తే, జాలివేసిందో ఏమో, "గారెలు కూడా చేసిందిలే అన్నయ్యా" అన్నది.

"ఊఁ! పరియాచకం ఆడుతున్నావన్నమాట నాతో" అన్నాను.

"ఆదొక్కటే తక్కువ" అన్నది నాభార్యా ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుతూ.

"ఒదినె, నీతో పరియాచకం ఆడకపోతే యెవ్వరితో ఆడుతుంది అన్నయ్యా"అని అడిగింది నా చెల్లెలు.

"ఆఁ! ఇంకొకరితో ఆడితే మీ అన్నయ్య వూరుకుంటారు కూడాను!" అన్నది నాభార్య.

* * *

ఇంటిముందు కారు ఆగిన చప్పుడయింది.

"ఎవ్వరో వచ్చినట్టున్నారే?" అన్నది నాభార్య.

"నీదంతా భ్రమ. పండగపూట ఎవ్వరు వస్తారు?" అన్నాను నేను

"కారు ఆగితేనే!" అన్నది నాభార్య.

"కారుమీద మనింటికి ఎవరు వస్తారు? పక్కయింటి వాళ్ళకోసం అయివుంటుంది" అన్నాను నేను.

అంతలోకే మా చిన్నమ్మాయి, "తాత వచ్చాడు నాన్నా, తాత" అంటూ లోపలకు పరుగెత్తుకొని వచ్చింది.

"ఆ! ఎవ్వరు?" అని విస్తుపోయింది నా భార్య.

"తాతే! మీనాన్న! అన్నది చిన్నమ్మాయి.

"తాత రావటం ఏమిటి!" నా భార్య నమ్మలేదు. ఈ మధ్య కలత ఏర్పడినప్పటినుంచీ ఆయన మా యింటికి రావటంలేదు. పిలవకుండా ఒకరి యింటికి వచ్చే స్వభావం కలవాడు కాదు ఆయన. అందుకని నా భార్య నమ్మలేదు. అంతలోకి "ఎక్కడున్నావే?" అంటూ వంటింట్లోకి వచ్చారు మా మామగారు.

"రా నాన్నా" అన్నది నా భార్య.

"బాగున్నావా మామయ్యా?" అని అడిగింది నా చెల్లెలు.

"ఒసి నీదుంపతెగా? నువ్వటే! నువ్వెప్పుడొచ్చావ్?" అని అడిగారు మామగారు.

"నేను పొద్దున్నే వచ్చాను మామయ్యా! నిన్న ఒదినె వచ్చి, వందక్కడవస్తే గాని వెల్లేవని కూర్చుంది. ఇక తప్పేదేముంది!"

"తప్పించుకోవటం ఎందుకే? అప్పుడప్పుడూ కలుస్తూ ఉంటేనే చుట్టరికం" అని, కూతురుతో "అదిసరేగానయ్యామ్మాయ్ నా కోసం కారు పంపించా వెందుకే? అతంకీ నేను రావాలంటే నిన్ననే కబురు చేస్తే రాకపోయానా!" అన్నారు.

"నిన్న మిమ్మల్ని పిలవమని నాతో చెప్పిందండీ. నేను పని తొందర్లో ఉండి మరచిపోయాను. అందుకని యివ్వాళ కారు పంపింది.

ఇవ్వాళ ఉగాది అయె! పెద్దవారు మీరు లేకుండా పండుగ చేసుకుంటే ఏం నిండుగా ఉంటుంది చెప్పండి'' అన్నాను.

ఈ మాటతో తన తండ్రికోసం నేనే కారు పంపించానని నా భార్య గ్రహించింది. నావంక క్రీగంట చూసింది. 'నేను మాత్రం మంచిపని చెయ్యలేను అనుకున్నావా?' అన్నట్లు నేను కొంటెగా నవ్వి వుంటాను.

''లే నాన్నా, లే వొదినా, బల్లదగ్గర కూర్చోండి- టిఫిను తిందురు గాని'' అన్నది నా భార్య.

మేమంతా కూర్చున్నాం. నా భార్య బూరెలు తెచ్చింది, పళ్ళెం నిండా పెట్టుకొని.

''ముందాయనకు వడ్డించు'' అన్నాను.

''ఏమిటమ్మా అవి!'' అని అడిగారు మామగారు.

''బూరెలు నాన్నా!''

''ఈ పాతపిండివంటలు యెక్కడ నేర్చుకున్నావే అమ్మా!'' అన్నారు మురుపెంగా.

''బూరెలు అంటే వారికిష్టం నాన్నా. అందుకని వండాను.''

''మంచిపని చేశావు.''

నా భార్య ఎన్ని చెప్పినా వినకుండా బూరెలు ముందు నాకు వడ్డించింది.

''ఇంకా రెండు వడ్డించరాదటే, పాపం, కావాలని చేయించుకొనే'' అన్నారు మామగారు.

వద్దు వద్దన్నా వినకుండా ఇంకా రెండు వడ్డించింది. వడ్డిస్తున్నంతసేపూ నా భార్య ముసిముసినవ్వులు నవ్వుతూనే ఉంది; వీలు దొరికినప్పుడల్లా నా కళ్ళలోకి కొంటెగా చూస్తూనే వుంది. నా చెల్లెలు కనిపెట్టినట్టుంది....

"మామయ్యకు నేను వడ్డిస్తాను— యివ్వ వదినా" అని నా భార్య చేతుల్లోని పళ్ళెం తీసుకొని దానినిండా గారెలు పెట్టుకుని వచ్చింది.

"నీకు గారెలంటే ఇష్టంగా మామయ్యా?"

"నాకా?" అని ఆశ్చర్యపోయారు, మామగారు.

"మొహమాట పడతావెందుకు మామయ్యా? నాకు ఒదినె చెప్ప లేదనుకున్నావా ఏమిటి! ఎవ్వరికి ఇష్టం వచ్చింది వారు తినటం మంచిది" అని మామగారి పళ్ళెంలో యిన్ని గారెలు వడ్డించింది.

"నా కెందుకే యిన్ని!" అన్నారు మామగారు. పాపం ఆయన మనస్సుబూరెలుమీదే వుంది.

"మా ముందు మొహమాట పడతా వెందుకు మామయ్యా? పెట్టిన వన్నీ తినవలసిందే!" అన్నది నా చెల్లెలు.

నేను బూరెలూ, మా మామగారు గారెలూ తినటం మొదలు పెట్టాము. తమ పళ్ళాల్లో అదొకటీ ఇదొకటీ వడ్డించు కొని నా భార్యా చెల్లెలూ కూర్చున్నారు. "ఏమో అనుకున్నా బూరెలు బాగానే వున్నయ్" నవ్వుతూ నా భార్య వంకకు చూశాను. ఆమె నవ్వింది.

"ఎట్లా వున్నాయ్ మామయ్యా గారెలు?" అని అడిగింది నా చెల్లెలు.

"ఎట్లా వుంటం ఏమిటి?" అని కూతురు కేసి చూచి "ఎక్కడ నేర్చుకున్నావమ్మా ఈ వంట? మీ అమ్మ వండితే గారెముక్కకూడా తినబుద్ధయ్యేది కాదు. అప్పటినుంచి గారెలు తినటమే మానుకున్నా. ఇట్లావుంటె తినటానికేం— బంగారంలాగున్నాయి." అని గారెముక్క నోట్లో పెట్టుకున్నాడు.

"జాగర్త మామయ్యా. బాగున్నాయని అన్నీ ఒక్కసారే నోట్లో కుక్కుకు నేవు. ఎక్కిళ్ళు వస్తాయి." అన్నది నా చెల్లెలు.

"ఆయనదేముందిగాని, ఒకసారి మీ అన్నయ్య వంక చూడు!" అన్నది నా భార్య.

అప్పుడు తెలిసింది నాకు బూరెలు మెక్కుతున్నానని. నా భార్య విరగబడి నవ్వింది; నా చెల్లెలూ నవ్వకుండా వుండలేక పోయింది.

*   *   *

మొత్తానికి అందరం సంతోషంగా టిఫిన్లు పూర్తిచేసి లేచాం. "నేను వెళ్ళొస్తా అన్నయ్యా." అన్నది నా చెల్లెలు. "వదినా. మీరంతా మధ్యాహ్నం భోజనానికి మా యింటికి రావాలి" అన్నది.

నా భార్య తప్పించుకోటానికి ప్రయత్నించింది గాని పడలేదు. మాకు ఒప్పుకోక తప్పలేదు

"చూడమ్మా" అని మామగారు వెళ్ళబోతున్న నా చెల్లెల్ని ఆపారు. మధ్యాహ్నం భోజనం చేసుకొని, విశ్రాంతి తీసుకొని సాయంకాలం మా యింటికి రండి" అన్నారు.

"పనుంది మామయ్యా. నాకు తీరదు" అన్నది నా చెల్లెలు

"అదేం లాభంలేదమ్మా. మీరంతా వచ్చి తీరాలి. వస్తారని వంటవాడితోచెప్పి వచ్చానుకూడా. వచ్చేటప్పుడు అబ్బాయికూడా తీసుకురా అమ్మా!" అన్నారు మామగారు.

ఇంకా నా చెల్లెలు యేదో సణుగుతుంటే, "పండగపూట పెద్దవాళ్ళ మాట తోసెయ్యగూడదమ్మా." అని "మీ అందరితోనూ కాస్త పనికూడ వుంది" అన్నారు.

*   *   *   *

నేనూ నా భార్యా మధ్యాహ్నం పిల్లలను తీసుకొని మా చెల్లెలు యింటికి వెళ్ళాం. ఆయన రచయిత. మంచిపేరులో వున్న రచయితే! మేము వెళ్ళేటప్పటికి యేదో వ్రాసుకుంటున్నాడు.

"ఏమిటి బావా వ్రాస్తున్నావు?" అని అడిగాను.

"ప్రొద్దుట్నించీ ఉగాదిపండగ ప్రాశస్త్యాన్ని గురించి ఒక కథ వ్రాద్దామని ప్రయత్నిస్తున్నాను" అన్నాడు బావ.

"ఒక్కొక్క కాగితం రాయటం, చించి వెయ్యటం- ఇదీ పని. ఆ కాగితంముక్కల కుప్ప చూడు అన్నయ్యా!" అన్నది నా చెల్లెలు.

"కుదరటంలేదు. మరేం చెయ్యమంటావ్?" అన్నాడు బావ.

"ప్రొద్దున్న అన్నయ్యఇంటికి వెళ్ళివద్దాం....రమ్మంటే ఈ కథ పూర్తిచేసిగాని ఎక్కడికీ కదలను అంటిరి! ఇటు కాథా పూర్తి చెయ్యక పోతిరి; అటు అన్నయ్య ఇంటికీ రాకపోతిరి" అన్నది నా చెల్లెలు.

"అప్పుడే ఏదో మనస్సులోకి వచ్చింది; బిగువున కథ పూర్తి చెయ్యవచ్చును గదా అనుకున్నాను. నాలుగు కాగితాలు వ్రాసేటప్పటికి.... ఏక బిగువున కథ పూర్తిచెయ్యవచ్చును గదా అనుకున్నాను...."

"అది వొచ్చినదారినే పోయింది" అని యెగతాళి చేసింది నా చెల్లెలు.

"అలాగే" అన్నాడు బావా నవ్వుకుంటూ.

"బావా, ఈ సందర్భంలో నా సలహా ఒకటి వుంది" అన్నాను నేను.

"చెప్పు— అదేమిటో" అన్నాడు బావ.

"నువ్వు యే విషయం అన్నా వ్రాయి; ఏ విధంగానైనా వ్రాయి, కథపేరు మాత్రం 'బూరెలు' అని పెట్టు" అన్నాను.

అందరం కాసేపు నవ్వుకున్నాం. భోజనాలు ముగించుకొని విశ్రాంతి తీసుకొని, కాఫీలు త్రాగి సాయంకాలం నాలుగయిదు గంటలకు అందరం మామగారి వూరు బయలుదేరాం.

మా మామగారు వుంటున్న వూరు అక్కడికి ఆయిదారు మైళ్ళ

వుంటుంది. అక్కడికి—అంటే మేమువుంటున్న హైదారాబాదుకి. అసలు మా మామగారిది కృష్ణజిల్లా. తండ్రి మరణానంతరం వారు ఆర్థికంగా దెబ్బతిని అక్కడ మిగిలిన ఆస్థి అమ్ముకొని యిక్కడకు వచ్చి వేశారు, కష్టపడి పనిచేసి ఆస్తి బాగా వృద్ధిచేశారు. ఆయనకు నా భార్యే సంతానం. మా మామగారు హైదరాబాదు వచ్చిన నాలుగో సంవత్సరం లో మా అత్త గారు మరణించింది. అందుకని ప్రస్తుతం ఆయన యేకాంతవాసమే చేస్తు న్నారు. వంటవాణ్ణి ఒకణ్ణి పెట్టుకొని, వాడు వండి పెడుతుంటే తిని పొలంబుట్రా చూసుకుంటూ కాలక్షేపం చేస్తున్నారు.

మా మామగారు వుంటున్న వూరు రోడ్డు ప్రక్కనే వుంది. రోడ్డు మంచి రోడ్డుకూడా. అయితే రవాణా సౌకర్యాలు తక్కువ, ప్రొద్దున్నే ఒక బస్సూ, చీకటి పడిం తర్వాత ఒక బస్సూ మాత్రమే హైదరాబాద్ నుంచి ఆ రూట్‌న వెళ్తాయి. అందుకని మేము టాక్సీచేసుకొని వెళ్ళాం.

మేము వెళ్ళేటప్పటికి ఆయన పాలేర్లకు పని పురమాయిస్తున్నారు. ప్రక్కనవున్న పశువుల కొట్టంలో వున్న నాలుగుజతల ఎడ్లూ మోరలు పైకెత్తి దానాకోసం దిక్కులు చూస్తున్నాయి. కొట్టంముందు యిటీవలె మా మామగారు కొన్న ఆవు కట్టివేసి ఉంది. ఏడ్లకూ; ఆవులకూ ముఖాలకు పసుపు కుంకుమలు రాసి కొమ్ములకు పూలదండలు కట్టారు. ఇంటి గడప లకు పసుపు, కుంకుమబొట్లు పెట్టారు; వాకిళ్ళకు తోరణాలు కట్టారు: అంతా నిశ్శబ్దంగావుంది. పశువుల మెడలోని గంటలధ్వని, అప్పుడప్పుడూ విన బడుతూ, ఆ నిశ్శబ్దన్ని ప్రపుల్లం చేస్తూవుంది. నాకేమో అంతా కొత్తగా కనుపించింది. ఇంతలోని, ఎడ్లకు దానాపట్టుకు వెళుతున్నా రాముడు మమ్మల్ని చూచి, "చుట్టాలు వచ్చారండోయ్!" అంటూ సంతోషంగా కేక వేశాడు.

మా మామగారు యెదురుగా వచ్చి, "అందరూ వచ్చారు. చాలా సంతోషం, రండి" అని మమ్మల్ని ఆహ్వానించి, "కాళ్ళకు నీళ్ళు తేవోయ్" అని నౌకర్ని కేకవేశారు.

మేము కాళ్ళు కడుక్కొని యింట్లో హాల్లోకి వెళ్ళి కూర్చున్నాం. నా కండ్లకు యిల్లంతా కొత్తగా కనిపించింది. నా భార్యకూడా అలాగే అనుకుంటూ వుందని అనిపించింది.

"ఏం అబ్బాయి, బాగున్నావా?" అని మామగారు బావని పలకరించారు.

"బాగానే వున్నానండీ" అన్నాడు బావ.

"పిల్లలు ఏరీ?" అన్నది నా భార్య.

"బయట ఆడుకుంటున్నారు—చల్ల గాలిలో కాసేపు ఆడుకోనివ్" అన్నారు మామగారు. నా చెల్లెలువైపుకి తిరిగి "అబ్బాయినికూడా తీసుకొచ్చావు. చాలా మంచిపని చేశావమ్మా" అన్నారు.

ఆయనవైఖరి చూస్తే ముఖ్యమైన విషయం మాకు చెప్పటానికి, తబ్బిబ్బులు పడుతున్నట్లు అనిపించింది నాకు, అందుకని పిల్లలు బయట వుంటమే మంచిదని ఆయన అనుకున్నట్లుకూడా అనిపించింది.

"ఎప్పుడో ఒకసారి మిమ్మల్ని నందర్నీ పిలుద్దాం-అనుకున్నాను. తలపని తలంపుగా నేటికది నెరవేరింది" అని ప్రారంభించారు మామగారు. అని—నా భార్యనుచూచి, "చూడమ్మా; ఇవ్వాళ ఇంతకుముందు మీరు ఏవరికీ తెలియని నా జీవితంలోని ఒక రహస్యాన్ని చెప్పదలిచాను. అదివిని నీవు ఏమనుకుంటావో! ఏమనుకున్నా వొక విషయం మాత్రం మరిచిపోకు తల్లీ! పైకి చెప్పుకోవటం నాకు చేతగాకపోయినా మనస్సులో నువ్వంటే నాకు ప్రాణం" అన్నారు.

మేము వూపిరి బిగబట్టి వింటూ కూర్చున్నాం. ఆయన కళ్ళు చెమ్మగిలినై. నాకు పెండ్లయి దాదాపు పది సంవత్సరాలైంది, ఈ పది సంవత్సరాల్లో నేను ఏనాడూ ఆయన్ని ఈ స్థితిలో చూడలేదు. నాకేమీ తోచక మెదలకుండా కూర్చున్నాను. నా ఒక్కడి స్థితే కాదు; మా అందరి స్థితీ ఆదేవిధంగా వుంది.

మామగారు, వొక్కక్షణం నిశ్శబ్దంగా వుండి, తన్ను తాను సంభాళించుకొని, "నా చిన్నప్పటిసంగతి—అప్పటినుంచి చెపితేగాని మీకు అర్థంకాదు. ఆ రోజుల్లో మాఇంటిప్రక్కన శంకరయ్యగారని వొక మామూలు రైతు వుండేవాడు. ఆయన అసలు ఆ ప్రాంతాలవాడు కాదు. ఉత్తరాదినుంచి, పొట్ట గడవక, వచ్చి ఆవూళ్ళో స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకున్నాడు. కష్టపడి కాస్తపొలం సంపాదించుకొని గౌరవంగా బ్రతుకుతుండేవాడు. అందరితో మర్యాదగా వుంటూ, ఎవ్వరికీ నొప్పి కలగజెయ్యకుండా తన పనేమో తాను చూచుకుంటూ కాలం గడుపుతుండేవాడు. ఆయనకు భార్యలేదు. ఒక కుమార్తెమాత్రం వుంది. ఆమె పేరు అహల్య. అహల్య అందమైన పిల్ల, చురుకైంది, అణకువ కలిగిందికూడాను. మా ఇల్లు పక్కయిల్లే వాళ్ళదీ అవటంవల్ల అహల్య చినప్పటీనుంచీ నాతో చనువుగా వుండేది. నాకు తోచనప్పుడెల్లా, కబుర్లకు వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్తుండేవాణ్ని. శంకరయ్యగారికి మా కుటుంబం అంటే చాలా గౌరవం. అందులో మా నాన్నంటే మరీనూ. మా నాన్న యెదురుగా ఆయనెప్పుడూ కూర్చుని ఎరుగడు. ఎంతసేపైనా నిలబడే మాట్లాడేవాడు. మా నాన్న కూర్చోమన్నా కూర్చునేవాడు కాదు. అందులో మొదట ఆయన మావూరు వచ్చినప్పుడు ఆ వూళ్ళో నిలబడటానికి మా నాన్న చాలా సహాయం చేశాడట. ఆ విశ్వాసంవుండేది ఆయనకి.

అహల్యా నేను అలా పెరిగి పెరిగి పెద్దవాళ్ళం అయినాం. పెద్ద

వాళ్ళం అయినకొద్దీ మా స్నేహం వృద్ధి చెందిందేగానీ యేమాత్రం తగ్గ లేదు. ఇంతలో మా అమ్మకు రణం లేచి మంచంపట్టింది. ఎన్ని మందులు యిప్పించినా తగ్గలేదు. ఏడాదిపాటు మంచంలోనేవుండి మరణించింది. మా తలిదండ్రులకు నేను ఒక్కణ్నే అవటంవల్ల ఇంట్లో అన్నం వండిపెట్టే దిక్కే లేకపోయింది. గడవటం కష్టం అయి మా నాన్న నాకు త్వరగా వివాహం చేసి, కోడల్ని తీసుకురావాలని సంకల్పించాడు.

ఆ రోజులు వేరు. ఆ రోజుల్లో యేవిషయంలోనైనా కొడుకులతోనూ కూతుళ్ళతోనూ సంప్రదించాలని తల్లి దండ్రులకు వుండేదికాదు. పెళ్ళి విషయంలోకూడా అంతే! "వాళ్ళకి ఏం తెలుసు_వాళ్ళ మొఖం" అనుకునే వారు. నా పెళ్ళి విషయంలో మానాన్నకూడా ఈవిధంగానే ప్రవర్తించాడు. సంబంధానికి ఎవ్వరయినా వచ్చినా తనే మాట్లాడి పంపించేవాడు. ఎప్పుడో వొకప్పుడు నాకు తెలియకుండానే, ఎవ్వరితోనో, వొకరితో ముహూర్తం నిశ్చయించి వేస్తాడేమోనని నాకు భయంగా వుండేది.

అట్లా జరగటం నాకేమీ ఇష్టంగా వుండేదికాదు. అప్పటికే నా మనస్సు అహల్యమీద లగ్నం అయివుంది. ఆమెను వివాహం చేసుకోవాలని నిశ్చయించుకొన్నాను. అహల్య నా దగ్గర ఎప్పుడూ ఈ ప్రస్తావన తేక పోయినా, కలకాలం మేము కలసివుంటాం_అన్నట్లుగానే ప్రవర్తిస్తూ వుండేది.

ఇక ఎక్కువకాలం ఆగితే ప్రమాదం సంభవించవచ్చుని [illegible] ఊళ్ళోవున్న పెద్దమనిషితో "నాకు అహల్యను చేసుకోవాలనివుం[illegible]" [illegible] నాన్నకు చెప్పించాను. ఈ మాటకు మా నాన్న ఉగ్రుడయ్యాడు. నిప్పులు చెరిగాడు. ఉత్తరాదినుంచి వచ్చిన వారంటే ఆ ప్రక్కల అందరికీ తెలికగా వుండేది. పైగా శంకరంగారు పొట్టకోసం మావూరు వచ్చారనే విషయం, మానాన్న ఎన్నడూ మరువలేక పోయారు. "వీల్లేదు. ఇక ఆ మాట నా దగ్గర ఎత్తవద్దు" అన్నాడు.

ఈమాట వూళ్లో ఎట్లా తెలిసిందో, తెల్లవారేసరికి వూరంతా పొక్కింది. మానాన్న పెళ్ళి ప్రయత్నాలు ముమ్మరంగా సాగించారు. ఒక రోజున శంకరంగారు కనుపిస్తే నేను అహల్యను పెండ్లి చేసుకునే ప్రస్తావన యెత్తాను. "నాయనా, అటువంటివికోరకు. నా ఉద్దేశ్యం ఎట్లా వున్నా నేను నీ తండ్రికి అనుకూలంగా పోయేవాణ్నిగాని, ఎదిరించి ఏ పనీ చేసేవాణ్ణి కాదు. వూళ్ళో ఈ విషయం రకరకాలుగా చెప్పుకుంటున్నారు. మమ్మల్ని ఈ ఊళ్లో ఉండనివ్వదలిస్తే ఈ రోజు మొదలుకొని మాయింటికి రాకు నాయనా" అన్నారాయన.

ఇంకేం చెయ్యను? అంతలో ఒక మంచి సంబంధం కుదిరిందని చెప్పి, నాన్న నా వివాహానికి ముహూర్తం పెట్టించాడు. ఆముహూర్తందాక రాకముందే ఏంజరిగిందో ఏమో, శంకరయ్యగారు వున్న ఆస్థి అయినకాడికి అమ్ముకొని, ఎవ్వరికీ తెలియకుండా కుటుంబాన్ని తీసుకొని ఎక్కడికో వెళ్లిపోయారు. ఆయన వెళ్ళిపోవటానికి కారణం అనేకులు అనేక విధాలుగా చెప్పుకున్నారు గాని, నాకు అప్పట్లో నిజం తెలియలేదు.

నాకు పెండ్లి అయింది నాభార్య కాపురానికి వచ్చింది. అంతకు ముందు నా మనస్సు ఎట్లావున్నా, ఆమె కాపురానికి వచ్చిన తర్వాత శాంతించింది. కొద్దికాలంలోనే నేను అహల్యను మరచిపోయాను.

కాలం ఎప్పుడూ ఒక్కతీరున గడవదుగదా? మాకు ఒక ఫ్యాక్టరీ ఉండేది. అది బియ్యం ఫ్యాక్టరీ. ఆ ఫ్యాక్టరీ మానాన్న కట్టించిందే-

కట్టించటమే కొద్దిగా అప్పుచేసి కట్టించారు. నాన్న బ్రతికివుండగానే దానిమీద నష్టంరా ప్రారంభించింది. అటు తిరిగి ఇటుతిరిగి ఆయన చని పోయిన ఆరేడు ఏళ్ళకు అప్పులు ఎక్కువైనై. అప్పుల వాళ్ళ ఒత్తిడి భరించలేక, నేను ఆస్తంతా అమ్మివేసి తీర్చాను. అప్పటికి నాలుగు యెకరాలు మిగిలినై. యిక ఆఊళ్లో తల ఎత్తుకు తిరగలేక; నాలుగు యెక రాలు అమ్మి ఈ ఊళ్ళో చౌకగా పాతిక యెకరాలు కొన్నాను...."

మామగారు తల వంచుకొని, మావంక కన్నెత్తి అయినా చూడకుండా చెప్పుకుపోతున్నారు. ఏదో పెద్ద ఆపద రాబోతున్నప్పుడు కూర్చున్నట్లు మేమంతా స్థాణువులమై కూర్చున్నాం. ఏదో పెద్ద భయం మమ్మల్ని ఆవహించింది. ఒకరి నొకరు చూచుకోటానికే భయం వేసింది. యిక నా భార్య సంగతి చెప్పనే అవసరంలేదు!

మసక పడింది. కొట్టంలోంచి పశువుల మెడలలోని గంటల ధ్వనులూ, ఆడ పశువుల పాలు తీస్తున్న "జుయ్" ధ్వనులూ అస్పష్టంగా వినిపిస్తున్నాయి. పొకపిట్ట కూసింది. వంటవాడు నిశ్శబ్దంగా వచ్చి లాంతరు వెలిగించి వెళ్ళిపోయాడు.

మామగారు నెమ్మదిగా తలపైకెత్తి నా భార్యను సూటిగా చూచి "చూడమ్మా; అప్పటికి నీవు నెలల బిడ్డవు. నిన్ను చంకనేసుకొని నేనూ, మీఅమ్మా ఈ ఊరు వచ్చాం. అప్పుడీ వూరు ఇట్లా ఉందా? నా అనేవారు లేరు పైగా ఎక్కడ నుంచో వచ్చామని యీ ఊరి వారికి మామీద వగ. సరే, ఎట్లాగో కష్టపడ్డాం, నిలదొక్కుకున్నాం.

ఆనాటికి ఈవూరువచ్చి పదిసంవత్సరాలైంది. కరీంనగర్ జిల్లాలోని ఒక గ్రామంలో నీటివసతి కలగబోతున్న మంచి భూములు చౌకగా అమ్మబోతున్నారని తెలిసి, అక్కడకు వెళ్ళాను. ఆ భూ ఖామందును కలుసుకొని, ఆ భూమిని చూశాను. ఆ భూమంతా గులకరాయే. గజంలోతు త్రవ్వి చూచినా రాయి విడలేదు. కొని లాభం లేదనుకొని ఆ సాయంకాలం ఇంటికి వచ్చి వేస్తున్నాను. ఆ వూరి రైల్వేస్టేషన్ దగ్గర ఒక ఇల్లువుంది. ఆ యింటి గడపలో ఒక స్త్రీ నిలబడివుండటం చూశాను. అహల్యేమో అనుకున్నాను. ఆస్త్రీ నన్ను చూచో ఏమో గబగబా ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయింది. ఆ మనిషి యెవ్వరో తెలుసుకోకుండా నాకు ఒక్క అడుగు ముందుకు వెయ్యబుద్ధికాలేదు. ఎన్నో జ్ఞాపకాలు మనస్సున కలత పెట్టినై. ఆ ఇంటి దగ్గరకు వెళ్ళి పిలిచాను—"ఎవ్వరు ఇంట్లో?" అని. రెండు మూడు

పిలుపులకూ సమాధానం లేదు. ఇంట్లోకి వెళ్ళి మళ్ళీ పిలిచాను, "ఎవ్వరూ ఇంట్లో?" అని.

ఇక తప్పదు అనుకుందో ఏమో, ఆస్త్రీ ప్రక్కగదిలో నుంచి నేను వున్న చోటుకు వచ్చి నిలబడింది నా కళ్ళను నే నమ్మలేకపోయాను, ఆమె అహల్యే? కాని ఎంతమార్పు! కాలం ఆమెను ఎంతగా మార్చివేసింది!

ఈ విధంగా అహల్యా నేనూ జీవితంలో మళ్ళీ కలిశాం. ఆమె తన జీవితం నాకు చెప్పింది. నేను తనను చేసుకుంటానని చెప్పటానికి తన తండ్రే కారణం అనుకొని నాన్న ఆయన్ని "ఏం చేస్తాడో చూడు నిన్ను!" అని బెదిరించాడట. ఇక ఆ గ్రామంలో వుంటే పరువు దక్కదని అయిన కాడికి వున్న ఆస్తంతా అమ్ముకొని, దూరపు బంధువు ఒకడుంటే అతనికి ఇచ్చి తనను వివాహంచేసి తనతండ్రి ఈ గ్రామంలో స్థిరపడి పోయాడట. కాని ఆ గ్రామం విడిచి వచ్చినందుకు దిగులు ఆయన గుండెను నములుతూనే వుందట. అలాగే మంచంపట్టి ఈ గ్రామం వచ్చిన కొద్దిరోజులకే మరణించాడట. అప్పటినుంచీ తనూ తన భర్తా ఈఇల్లు అద్దెకుతీసుకొని కాలం గడుపుతున్నారట.

పైగా ఆమె భర్తకు రెండుసంవత్సరాల క్రిందట పక్షవాతం వచ్చి మంచంపట్టాడు. నన్ను తీసుకువెళ్ళి తన భర్తను చూపింది. అతను లోపల వరండాలో మంచంమీద పడుకొని వున్నాడు. చాలా క్షీణదశలో వున్నాడు. అహల్య నన్ను గురించి అతనికి చెప్పింది. అతనికి ఒక చెయ్యీ కాలూ పడిపోయింది, ఒంటి చెయ్యితోనే నమస్కరించాడు.

ఆనాటినుంచీ నిత్యం అహల్య నామనస్సులో మెదులుతూనే వుండేది. అప్పుడప్పుడు వెళ్ళి పలకరిస్తూ వుండేవాణ్ని. ఒకటిరెండురోజులు వాళ్ళ యింట్లో వుంటూ వుండేవాణ్ని కూడా.

అట్లా జరుగుతూ వుండగా ఒకరోజు అహల్య దగ్గరనుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. తన భర్తకు ఎక్కువగా వుందనీ బ్రతుకుతాడనే ఆశ

లేదనీ వెంటనే రావలసిందనీ వ్రాసింది. నేను బయలుదేరి వెళ్ళాను. నేను వెళ్ళేటప్పటికి అతను స్పృహలోలేదు. అంతిమ గడియలు సమీపించి వున్నయ్.

అహల్య నేను వచ్చానని అతని చెవిలో వూదింది. అతను నా కోసమే ప్రాణాలను బిగపట్టుకొని వున్నట్టు, కళ్ళు తెరిచాడు నిదానంగా. నన్ను చూచి అహల్య చేతిని నా చేతిలోవుంచి కన్నుమూశాడు. నేను అక్కడేవుండి అంత్యక్రియలు జరిపించాను.

అంతవరకూ చెప్పి మామగారు ఆగారు; ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచారు. అసలు ఘట్టంలోనికి వస్తున్నామని అందరం గ్రహించాం. ఆఘట్టం చెప్పటానికి వారు చాలా కలవర పడుతున్నారుకూడా. గ్రహించాం. అందరం నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నాం. నా చెల్లెల్లు మాత్రం, "తరువాత ఏం జరిగింది, మామయ్యా?" అని అడిగింది.

ఈ ప్రశ్న ఆయన పనిని కొంచెం తేలిక పరిచింది. "ఏం చెప్పనమ్మా! నాకు ఏమీ తోచలేదు. అహల్యను గాలికి వదిలి వెళ్ళలేక పోయాను. భర్త జబ్బువల్లా ఇతర సంపాదన ఏమీ లేక పోవటంవల్లా వాళ్ళు చాలా ఋణం చేశారు.నేను పదిరోజులు అక్కడే వుండి వాళ్ళకున్న భూమిని ఋణాలకు కట్టాను. అలా కట్టగా అయిదు వందల రూపాయలు మిగిలాయి. ఆడబ్బు ఆమెకు ఇవ్వబోయాను.

"నా కెందుకు మీ దగ్గరే వుంచండి" అన్నది ఆమె.

ఆ డబ్బు నాదగ్గరే వుంచాను. ఆమెకు కావలసి నప్పుడల్లా ఇస్తుండేవాణ్ని.

ఈ డబ్బు అయిపోయిం తర్వాత ఏం చెయ్యాలి-అని అహల్య ఆలోచిస్తున్నట్లు కనిపించేదికాదు. తన భవిష్యత్తును గురించి ఏనాడూ నాతో

మాట్లాడి ఎరగదు. తను అనుకొని కూడా వుండదని నా నమ్మకం. తన మంచి చెడులు చూడవలసిన బాధ్యత పూర్తిగా నామీద వున్నట్లే ప్రవర్తించేది. నాకూ అట్లాగే అనిపించింది.

నేను నెలకు వొకసారి ఆడూరు వెళ్ళి ఆమెకు కావలసిన సరుకులన్నీ కొనిపెట్టి, కొద్దిగా డబ్బు ఇచ్చి, అయిదారు రోజులు ఉండి తిరిగి వస్తూవుండేవాణ్ణి. ఆమెను చూడకుండా వుండలేక పోయేవాణ్ని. ఆమె కూడా అంతే—" మామగారు మళ్ళీ ఆగారు—ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచి అందరినీ కలయజూశారు. వారు చెప్పబోయే విషయం మాలో ప్రతి ఒక్కరూ గ్రహించుకున్నట్లువుంది. మా ముఖాలుచూచి వారి విషయం గ్రహించినట్లున్నారు.

"ఇంకెందుకు, నాగోడు పొడిగించటం—మిమ్మల్ని విసిగించటం? నేను, అహల్యను గాఢంగా ప్రేమించాను. ఆమెకూడా అంతే. తిరిగి నన్ను కలవకముందు జరిగిన జీవితం అంతా ఆమెకు వొక పెద్ద పీడకలగా కనుపించేది. మొద్దు నిద్రలో నుంచిలేచి, మామూలు జీవితంలో అడుగు పెట్టిన వ్యక్తికిమల్లే మాటాడేది....అహల్య.

అట్లా కొన్నాళ్ళు గడిచినై —మాకొక పుత్రుడు కలిగాడు. పుత్రుడు కలగటం ఆమెకు మామూలుగానే వుంది. చాలా సంతోషించింది. కాని నన్నొక పెద్ద సమస్య ఎదుర్కొంది? నా భవిష్యత్తును ఏ విధంగా నిష్కళంకం చెయ్యాలి—అని ఆలోచించాను. దారి దొరకలేదు.

ఈ విషయం నా భార్యతో చెప్పకుండా దాచటం అన్యాయం అని చెప్పి, ఆమెకు చెప్పాలని యెన్నోవిధాల ప్రయత్నించాను. కాని చెప్ప లేకపోయేవాణ్ని, ఆమెకు. నా మనస్సును ఏదో వేధిస్తూవుందనీ తెలుసు. వొక్కొక్కప్పుడు ఆమె మాటలను జ్ఞాపకంచేసి చూసుకుంటే ఆమెకు అసలు విషయము తెలుసా-అనే సందేహంకూడా నాకు కలుగుతూవుండేది. ఏమయినా ఎంత ప్రయత్నించీ ఆమెకు చెప్పలేక పోయాను? నేను మధన పడుతూవుండగానే జబ్బు చెయ్యటం; ఆమె దాటిపోవటం జరిగింది. ఆమెకే

గనుక నేనీ సంగతి చెప్పి ఉంటే నేడు నాకీ సమస్యే వుండేది కాదు''—అన్నారు మామగారు.

ఈవిషయం ఎట్లా స్వీకరిస్తూవుందో అని నేను నాభార్యను పరీక్షగా చూశాను. తొణకకుండా, బెణకకుండా వింటూ ఉంది. నాచెల్లెలూ బావా ఉద్రేకావస్థలో వున్నారని వారి ముఖాలు చెప్పక చెపుతున్నాయి. నా బావ రచయిత గనుక ఈ సన్నివేశం అతన్ని బాగా ఆకర్షించింది.

"ఆమే, ఆమె కొడుకూ ఇప్పుడెక్కడ వున్నారు మామయ్యా?" అని అడిగింది నా చెల్లెలు.

"ఇక్కడే వున్నారమ్మా వారిని ఈఊరు తీసుకువచ్చి వారం రోజులయింది. ఈ ఇంట్లోనే ఉండమంటే 'కాదు, వేరుగా వుండనివ్వ' అన్నది, అహల్య. ఇక వాళ్ళని నాకు సంబంధం లేనివారిగా ప్రపంచాన్నుంచి దాచటం ఇష్టంలేదమ్మా!—అందుకని నాతోనే ఉంచుకోటానికి చాను" అన్నారు మా మామగారు

నా చెల్లెలు ఒక్కక్షణం ఆలోచించి, ఆమెను "వివాహం చేసుకుంటావా మామయ్యా?" అని అడిగింది.

"అవసరం అయితే" అన్నారు మామగారు ఒక్కొక్క అక్షరం తూచి తూచి చెప్పారు.

"బాగుంది" అన్నాడు బావ.

మామగారు నా భార్యకు ఒక్కక్షణం ఏదేక ధ్యానంతో చూచి, "చూడమ్మా....నేను పొరపాటే చేశాను. కాని నా పొరపాటుకి అహల్యనూ ఆమె కుమారుణ్ని శాశ్వతంగా అపకీర్తిపాలు చేయటానికి నా మనస్సు అంగీకరించటం లేదమ్మా. నా కొడుకని, నా కొడుకని లోకానికి చెప్పటానికి నేనెందుకు భయపడాలి? అయితే ఒక సంగతమ్మా! ఈ ఆస్తి నాకేమీ అక్కరలేదు. ఈ ఇల్లుకూడా నాకు వద్దు. ఇదంతా నీది నేన నా ఉద్దేశ్యం మొదటిసారిగా అహల్యకు చెప్పినప్పుడు, ఆమె ఒప్పుకోదు

"ఈ జన్మకి ఇలా జరిగిపోనివ్వు" అన్నది. చివరికి నా ఆస్తి నీకు వదిలి వేస్తే అంగీకరిస్తానన్నది. నేను సరే అన్నాను—చూడమ్మా, ఈవూరికి దక్షిణాన దూరంగా నాకు అయిదు ఎకరాల మెట్టవుంది. అది అడివిభూమి. దాన్ని సేద్యం చేసుకుంటూ అక్కడే ఒక గుడిసె వేసుకుని వుందామని నేను నిశ్చయించుకున్నానమ్మా. ఇక నాకున్న యావదాస్తీ నీదే. రేపు నీ పేర రాసి ఇచ్చివేస్తాను ..." అని చెప్పి మూలనున్న పొన్ను కర్ర తీసుకుని, "నేను అటు వూళ్లోకి వెళ్ళివస్తానమ్మా! కొద్దిగా పనివుంది నేను రాత్రిళ్ళు భోజనం చెయ్యను. మీ భోజనాలు కానివ్వండి" అని బయటకు వెళ్ళారు.

మేమంతా నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నాం. మేమంతా ఆలోచించుకొని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చే అవకాశం ఇవ్వగలందులకు మామగారు బయటకు వెళ్ళారని మా అందరికీ మనస్సులో తెలుసు. మా అందరి దృష్టులూ నా భార్యమీదే కేంద్రీకరించబడి వున్నాయ్. ఆమె అభిప్రాయం గదా ముఖ్యం!

ఆలోచిస్తూ కూర్చున్న ఆమె నెమ్మదిగా తల పైకెత్తి వంటవాణ్ణి పిలిచింది—"అహల్యగారు ఎక్కడ వుంటున్నారో నీకు తెలుసా?" అని అడిగింది.

"ఎక్కడో ఏమిటమ్మా! ఈ అవతల బజార్లోనే వుంటున్నారు" అన్నాడు వంటవాడు.

"నేను ఆమెను కలుసుకోవాలి; దారి చూపిస్తావా?"

"రండమ్మగారూ!" అన్నాడు వంటవాడు.

నాకు నిజంగా భయం వేసింది. ఆమె దగ్గరకు వెళ్ళి, నా భార్య ఏ కజ్జాలోకి దిగుతుందో అని—"ఇప్పుడు ఆమె దగ్గరకు ఎందుకూ?" అన్నాను.

"ఆమె వేరుగా ఉండటంలో అర్థంలేదు. నాన్నగారు తిరిగి వచ్చే టప్పటికి ఆమెనూ, నా తమ్ముణ్ణీ తీసుకువస్తాను. ఈ ఆస్థంతా నా తమ్ము డిదే" అన్నది నా భార్య.

"సెభాస్, లక్ష రూపాయాల విలువ చేసే మాట అన్నావు."

"నేను కూడా వస్తాను వదినా" అని నా చెల్లెలూ బయలుదేరింది.

ఇద్దరూ అహల్యగారిని, ఆమె కుమారుణ్ణి తీసుకురావటానికి బయలుదేరారు.

"బావా!" అన్నాను.

"బాగుందోయ్" అన్నాడు బావ.

"ఉగాదిని గురించి నీవు వ్రాస్తున్న కథకు "బూరెలు" అని పేరు పెట్టమన్నాను. ఆ పేరు బాగాలేదని నా మనస్సుకే అనిపిస్తూ వుంది బావా" అన్నాను.

"మరేపేరు పెట్టమంటావు?" అని అడిగాడు బావ.

"మేలు కలయిక" అని పేరుపెట్టు బావా" అన్నాను.

"ఆ బాగుందోయ్, బాగుంది" అన్నాడు బావ ఆనందంగా నవ్వుతూ.